

Bernhard
Henry
Lévy

er når det liberale høyre har holdt stand og nektet å inngå kompromisser og avtaler og å forhandle, at fascismen er blitt slått. «Fascismen skal ikke seire». Slik lyder slagordet som, for å ha noen mening, strengt tatt burde bli høyresidens slagord. Og det haster.

Angav René Hardy Jean Moulin under krigen? Var det René Hardy som en morgen i 1942 gav Klaus Barbie det sporet som førte gestapisten til general de Gaulles representant i det frie Frankrikes motstandsbevegelse, Jean Moulin? Jeg kan ihvertfall ikke avgjøre denne forferdelige diskusjonen. Men la meg i det minste få berike den pågående, kollektive diskusjonen med to enkle refleksjoner. Den første er at før Hardy ble enten skyldig eller uskyldig, var han tross alt et meget verdifullt medlem av motstandsbevegelsen, en av de (få) som valgte å risikere livet på et tidspunkt da de fleste foretrakk å vente og se, eller – enda verre – å samarbeide med fienden. Som avismannen Jean Daniel nylig skrev i en lederartikkel man ikke kan annet enn applaudere: Denne Hardy-saken tilhører, hvis vi kan si det slik, de rivalene eller følgesvennene hans som tok de samme chansene som ham; og det er noe visst obskønt ved synet av alle de ynkelige nullene som var Pétain-tilhengere mens Hardy sprengte togene i luften, men som nu plutselig oppkaster seg til hans anklagere. Den andre refleksjonen er at selv om denne populære saken som de franske massemedia for tiden fråtser i og stiller ut, stort sett stinker, finnes det en annen diskusjon det derimot ikke er noen grunn til å forbigå i stillhet – en diskusjon som grovt sett går ut på å klarlegge de forskjellige strømningene den franske motstandsbevegelsen under krigen bestod av. Hardy tilhørte høyresiden, det er det ingen grunn til å legge skjul på. Han tilhørte en annen åndelig familie enn Moulin. Og ideologisk sett – ja, ideologisk sett – stod han sannsynligvis nærmere en patriotisk tilhenger av marskalk Pétain enn en kommunist fra motstandsstyrkene. Må vi da skrive motstandsbevegelsens historie om igjen? Gode Gud, nei! Vi må ganske enkelt skrive den. Skrive den i all sin kompleksitet. Ikke legge skjul på noen av de splittelsene, stridighetene eller den uenigheten som i virkeligheten utgjorde den franske motstandsbevegelsen. Og hvis denne diskusjonen blir ført skikkelig, kommer det til å bli en sunn diskusjon. Det er ingen grunn til å la Klaus Barbies forsvarsadvokat Jacques Vergès få æren – eller fortjenesten – av den.

tister. Ja, det er et handicap. En forferdelig ubalanse. Et symbolsk tomrom som få demokratier klarer å overkomme. Det er riktig at regimet vant i gatene. Til gjengjeld er det alt annet enn sikkert at det har vunnet i hodene, for ikke å snakke om i historisk målestokk. Måtte Gud gi at jeg tar feil, naturligvis. Men la oss for alle tilfellers skyld fortsatt ha en årvåkent blikk rettet mot Buneos Aires.

Hva skal vi med et Menneskerettighetsdepartement, spurte de skeptiske franskmennene da lederen for Médecins sans Frontières, Claude Malhuret, ble utnevnt til å lede dette departementet. Nu er det helt klart. Skeptikerne har fått vite at dette departementet er høyresidens sterkeste bastion for motstanden mot Le Pens ytterliggående Front National. Kommer noen til å etterfølge Malhuret? Strengt tatt spiller det liten rolle. Det viktigste er at han markerer et prinsipp. Det viktigste er at han tvinger sin politiske familie til å ta klart stilling til det som uten tvil kommer til å bli politikernes hovedproblem i månedene og årene som kommer. Enkelte kommer til å stikke nesen i været. De kommer til å si at statsminister Chiracs påfunn ikke angår dem. Men der tar de feil. For hvis historien har noen å lære oss på dette feltet, så er det nettopp at den slags påfunn utgjør problemets kjernepunkt. Vi må aldri glemme at fascismen har seiret hver gang det liberale høyre har gitt etter. Vi må heller aldri glemme at det

LEVY, Bernard-Henri